ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת כי תצא

Mei Hashiloach Vol I. Deuteronomy - Devarim - Ki Tetze

When you go to war on your enemies, etc ... and take captive its captive

What this refers to is the good thing to be found in that nation. Because good things can be found in all nations, so long however as it is among them, it is in captivity. When it comes to the Jewish people, then the good thing becomes whole. And the good thing that the nations have is just the longing and the desire. For that which we find they have actualized a good aspect is but temporary.

כי תצא למלחמה על איביך וכו' ושבית שביו. היינו הדבר הטוב הנמצא בהאומה, כי בכל האומות נמצא כח טוב, אך כל זמן שהיא ביניהם היא בשביה אך כשיבא לבין ישראל יהיה הטוב בשלימות, והטוב הנמצא בהם הוא התשוקה, כי מה שיש בכחם ממש באיזה טובה זאת אינו רק לפי שעה,

But the desire and the longing they have that gives them the understanding that this thing is lacking, this is what has to be assimilated into the Jewish people. So long as this desire and longing is among the nations, it is in captivity. Because the power of desire and longing comes only from God. And this only belongs to Israel.

אך התשוקה הנמצא בהם שיבינו שזה יחסר להם זה צריך להכניס לתוך ישראל, וכל זמן שהתשוקה הזאת היא ביניהם היא בשביה כי כח התשוקה אינו רק מהש"י וזה אין שייך להם רק לישראל.

And you will desire her and take her for yourself as a wife, and bring her into your house etc... and she will shave etc.... Remove the clothing of captivity from upon her.

The truth is anything that finds favor in the eyes of a Jew must surely have something good in it. What needs to be clarified, however, is whether it is something superficial, that looks favorable, or whether it is true grace. Hence the commandment to remove from this woman everything superficial, for then if she continues to find favor in his eyes, then definitely there is something good in her.

וחשקת בה ולקחת לך לאשה והבאתה וכו' וגלחה וכו' והסירה את שמלת שביה מעליה. כי באמת כל מה שיעלה לחן בעיני ישראל בטח נמצא בו דבר טוב, אך צריך לברר בבירורין אם עלה חן איזה גוון בעינו ולא חן אמיתי. לכן צוה שתסיר מאתה כל הגוונין ואח"כ אם עוד תעלה חן בעיניו אז בטח נמצא בה דבר טוב.

And you will see among her captives

It says in the Talmud (*Kiddushin* 21b) the Torah only spoke (*K'Neged*) to contrast the evil inclination. The reason that here the Torah has permitted something to contrast the evil inclination which is something we don't find anywhere else at all, is because we find,

sometimes, that a person's desires overcome him, to the point where he cannot move at all or in any way. Then it becomes clear that the thing comes from God, as we find with Judah. So, the Torah reveals this so that the person who finds himself committing the act should not despair.

וראית בשביה. ונאמר בגמ' ע"ז [קידושין כ"א:] לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. והענין מה שכאן התירה תורה כנגד יצה"ר מה שלא מצינו זאת בשום מקום, אך כי נמצא לפעמים אשר יצר האדם מתגבר עליו עד שלא יוכל לזוז בשום יצה"ר מה שלא מצינו זאת בשום ממצינו ביהודה, ולזאת גילתה התורה זאת שלא יפול דעת האדם העושה.

If a man has a rebellious son

The meaning behind the connection of the various verses and subjects in this chapter is as follows. At first there arose in the heart of the man a desire to take her. And obviously, it occurred to him that her deeds are good, because we are not talking about fools. Then he grows to hate her, when he finds that her deeds are nothing like he imagined. As his hatred grows, his anxiety grows and he asks himself what was the desire and longing he had for her? He may comfort himself in his heart saying, 'perhaps our child will have that good in him.' Then he sees the child who is born is rebellious. He brings the child to the beth din, who kill him! There is aroused in his heart grief and pity on his son, who was killed in innocence. As the Talmud (Sanhedrin 72a) says, 'because he ate a kilo of meat and drank half a litre of wine he should be killed?'

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה. ענין המשכת הפסוקים, תחלה עלה בלב האדם חשק לקחתה ובטח ידמה לו שמעשיה טובים כי לא בשופטנא עסקינן, ואח"כ שונאה בראותו כי אין מעשיה כמו שנדמה לו ושונאה מאד וידאג בלבו א"כ מה היתה תשוקתו לקחתה, ויתנחם בלבו אולי יולד לי ממנה בן טוב, אח"כ ראה הבן הנולד הוא סורר ומורה ומביא אותו לב"ד והורגין אותו, ואז מתעורר בלבו צער ורחמנות על בנו הנהרג כי זכאי היה כמאמר הגמ' [סנהדרין ע"ב.] בשביל שאכל תרטימר בשר ושתה חצי לוג יין יהרג,

The man grows very depressed from these things and all the changes that have passed over him. That is why we are told here, **You must not allow his corpse to hang on the gallows, for it is the curse of God.** This is God, comforting a father and telling him 'of course your son had something good in him' because if he had nothing good in him, God would not be so particular about him that his corpse not hang. This signifies that the corpse is not merely a dead thing, but that it was a person with something good in him that needed to be assayed. And not for nothing was there desire in his father to take his mother.

ומאד יעצב דעתו מאלו הדברים אשר חליפות עברו עליו, וע"ז נאמר כאן לא תלין נבלתו על העץ כי קללת אלקים וכו' ובזה ינחם הש"י את דעת אביו כי בטח נמצא בו דבר טוב, כי באם לא היה נמצא בו שום דבר טוב לא היה הש"י מקפיד עליו שלא ילין נבלתו, ומזה משמע כי אינו כדבר דומם רק היה נמצא בו דבר טוב אך היה צריך להתברר, ולא לחנם היה חשק האב לקחת את אמו.

The next chapter deals with the restoration of a lost article for with God there is a tiqun (fixing) for all things, that nothing ever be rejected of any desire or any action that was done among Israel. For every thing is done with divine supervision. That he took the mother, was only because of his desire for the good in her. That he hated his son was only hatred for the evil in

him. And even the killing of his son was not in vain, for that proved that he was innocent.

ואח"כ נאמר פרשת השבת אבידה היינו שאצל הש"י נמצא תיקון על כל הדברים שלא ידח מהם נדח משום חשק ומשום מעשה הנעשה בין ישראל והכל היה בהשגחה, מה שלקח את אמו לא חשק רק להטוב שבה, ומה ששנא את בנו לא שנא רק הרע שבו, וגם הריגתו לא בחנם היתה כי בזה נתברר שהיה זכאי.

When you come across a bird's nest... Send away the mother bird and the fledglings take for yourself...

Mother refers to Generalities, rules and codes of Torah. The code of the Torah makes a person responsible to ensure that every act is correct and reconciled with the Three Cardinal Rules. (Zohar II 210a) That no act cause the least degree of damage to 1.) God, 2.) the entire Jewish People, 3.) the person performing the act. As has already been discussed previously in the chapter of "Everyone should fear his mother and father."

כי יקרא קן צפור כו' שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך כו' אם היינו הכללים של דברי תורה, כי הכללים של ד"ת הם שבכל דבר צריך האדם לברר א"ע עפ"י תלת נקודין לאורייתא (זוה"ק שמות ר.) , היינו שיברר שלא יהי' בדבר הנעשה שום שמץ נגד הש"י ונגד כלל ישראל וגם לאדם העושה, כמו שנתבאר בפ' קדושים בפסוק את שבתותי תשמורו,

These rules have to be followed equally by everyone, and apply to everyone equally at all times. They also dictate that no one has to sacrifice their life over the transgression of a small Commandment. And this is what is meant by the verse, **Send away the mother**; meaning, sometimes you have to throw away the rules, not to look at what's best for everyone, but to be willing to give your life for the smallest detail, as we see with Daniel who was ready to give his life for the observance of the the rite of the Mincha- Evening prayer service. As we see with Mordechai whi was ready to die rather than bow to Haman, and R. Akiba who was ready to give his life in order to observe the command to wash his hands before eating. Which would seem to be in direct contradiction of the Three Cardinal Rules of the Torah mentioned above.

ועפ"י הכללים צריך האדם להתנהג בכל הענינים, והנה הכללים האלה יחייבו שאין האדם מחויב למסור נפשו אף על מצוה קלה, וזה רומז שלח את האם, היינו שישלח את הכללים שלא ישגיח עליהם רק ימסור נפשו, כמו שמצינו בדניאל שמסר נפשו על נטילת ידים שלא ע"פי בדניאל שמסר נפשו על נטילת ידים שלא ע"פי כללי הד"ת,

They understood that this particular *Mitzva* - Commandment applied to them at the very root and source of their souls. Because every person has a particular Torah Commandment to which they are related in a unique and special way, as has been discussed numerous times. This is what the verse is hinting at when it says, **And the fledgelings shall you take for yourself;** meaning that you must go with the understanding of your heart. (*Banim* - Fledglings - *Bina* - Understanding)

כי הבינו שהמצוה הזאת הי' שייכת להם בשורשם, כי לכל אדם שייך מצוה מיוחדת בפרט כמו שנתבאר בכמה מקומות, וזה פי' ואת הבנים תקח לך, היינו שתשגיח רק על בינת הלב, This is what is meant in the Talmud (Hulin 139a) When you come across a bird's nest... Come across, and not when it is something you have prepared in advance. Because it is forbidden to manufacture or orchestrate such an event in one's life, to endanger oneself. It's only if it happens by accident, that one finds oneself in a place or situation that calls for a response, and not if he made it happen himself.

וזה אומרם ז"ל (חולין קל"ט.) כי יקרא פרט למזומן, שאסור להמציא א"ע למקום כזה לסכן א"ע רק כשיאונה לידו מקומה ולא להמציא א"ע,

As we learn in the Talmud (Berachoth 33a) Whosoever says, "On the birds nest Your mercy reaches," we silence him. Because God has ways and means of bringing events about so that a person doesn't even have to come to any sort of sacrifice in order to prove his connection to the source of his soul. God can save him without him sacrificing himself. As is discussed in the chapter of the Sheep and its Offspring you shall not slaughter on the same day. (Leviticus, Emor.)

וכמו שמבואר בגמ' (ברכות ל"ג:) האומר על קן צפור יגיע רחמיך, כי הש"י יכול להושיע שלא יצטרך האדם אף לזה, וכמו שנתבאר ע"פ ושור או שה אותו ואת בנו (לעיל פ' אמור).

When two men are fighting, etc.... and she grabs his vulnerables, and you shall cut off her palm etc...

This is a metaphor. When a person shames his friend by revealing his weakness, something of which he is ashamed, this is the meaning of the verse 'and she grabs his vulnerables' i.e. something of which he is ashamed. **And you should cut off her palm** means that he thereby loses all his merits, because the palm of the hand always refers to the right hand (*Menachot* 9b).

כי ינצו אנשים יחדו וכו'. והחזיקה במבושיו וקצתה את כפה וכו'. זה מרמז כשאדם יבייש את חבירו במה שמגלה את חסרונו הנמצא בו ויבוש בו, על זה נאמר והחזיקה במבושיו, היינו דבר שמתביש בו, וקצותה את כפה, היינו שעי"ז יפסיד כל זכויותיו כי כף היינו ימין [מנחות ט':].

Remember what Amalek did to you

We learn in the Midrash (*Tanchuma*, Ki Teitze 7), The verse says here 'Remember', and the verse says there (In the Ten Commandments) regarding the Sabbath, 'Remember' the Sabbath to sanctify it. This is like someone who says 'remember so-and-so my lover, over a kitchen full of savories. Remember so-and-so my enemy, over an empty kitchen.'

What this means is as follows: in the future, when the evil inclination will have been eradicated from the world, the natural consequence will be that desire and lust will disappear. For now, the work of the evil desire is to seduce the heart of a person to sin, so, when a person overcomes his

desires and does the will of God he does so with tremendous triumph. And, as we learn in the Zohar (Vol III, 47b) on the verse from Ecclesiastes (10:1) "more precious than honor and wisdom is a little foolishness."

זכור את אשר עשה לך עמלק. איתא במדרש [תנחומא תצא ז'] נאמר כאן זכור ונאמר בשבת זכור משל למי שאמר זכור פלוני אוהבי על תמחי מלאה כל טוב, זכור פלוני שונאי על תמחי רקנית. והענין בזה כי לעתיד כשיעקר היצה"ר מן פלוני אוהבי על תמחי מצד הטבע לא יוכל להיות החשק והחמדה בעולם כמו עתה ע"י שהיצה"ר מפתה לב אדם לחטא, לכן כאשר יתגבר עליו אז יעשה רצון הש"י בגודל ניצוח, וכמו דאיתא בזוה"ק [ויקרא מ"ז:] על פסוק [קהלת י', א'] יקר מכבוד מחכמה סכלות מעט,

Similarly when a person achieves rest after slavery, he initially feels tremendous satisfaction but when a person grows used to a life of ease, he no longer feels such satisfaction in it. That is why the verse tells us to remember; for we have to remember how we were in bondage and we have to remember how our evil inclination overcame us. And from this, we will be inspired with fresh desire and we will enjoy our comfort.

וכן כאשר ינוח אדם משיעבוד, בההתחלה יהיה לו גודל נייחא, אך כאשר יורגל האדם במנוחה לא ירגיש טעם כ״כ בהנייחא, לכן נאמר זכור שיזכור בכל פעם איך היינו בשבעוד ואיך היה יצרנו גבר עלינו, ומזה יבא לנו בכל פעם חשק חדש ונהיה בנייחא מאוד.

And this is the meaning of 'over an empty kitchen'. Because all the sins, the pain and fights to be found among Jews comes from the power of Amalek; he is called first among nations and this is the meaning of the verse (Exodus 17:60) 'God's war with Amalek from generation to generation'. And when Amalek's power will disappear, then when we remember it we will find new desire.

וזה פי׳ על תמחי רקנית כי כל החטאים ויסורים ומחלוקת שנמצא בין ישראל כל זה בא מכח עמלק כי הוא ראשית גוים, וזה שנאמר [שמות י״ז, ט״ז] מלחמה לה׳ בעמלק מדור דור, וכאשר יתבטל כחו, אז בזכרונינו את כחו, יבא לנו חשק חדש.
